

N:o 13.

Ankom till Riksdagens kansli 6 den febr. 1903, kl. 3 e. m.

Utlåtande, angående riksgäldskontorets förvaltning under den tid, som förflutit, sedan ansvarsfrihet senast tillerkändes fullmäktige i nämnda kontor.

(R. A.)

Sedan statsutskottet tagit kännedom om den af Riksdagens år 1902 församlade revisorer afgifna berättelse om granskningen af riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning, hvilken berättelse till utskottet remitterats och bland kamrarnes ledamöter i tryck utdelats, samt genomläst de protokoll, hvilka blifvit hos fullmäktige i riksgäldskontoret förda efter den 25 september 1902, med hvilken dag revisorerernas protokollsgranskning slutade, till och med den 19 januari 1903, hvilken dag fullmäktiges berättelse till innevarande års Riksdag blifvit afgifven, får utskottet nu meddela yttrande med anledning af berörda, sålunda verkställda granskning.

1:o.

Angående skillnaden mellan statens utgifter för järnvägslån och statens inkomster dels af behållna trafikmedel, dels af enskilda järnvägsaktiebolags annuitetslikvider.

Bih. till Riksd. Prot. 1903. 4 Saml. 1 Afd. 13 Häft. (N:o 13).

1

Till fullföljande af de i ofvan angifna afseende af föregående Riksdagars statsutskott lämnade uppgifter får utskottet för det senast tilländagångna året 1902 meddela följande siffror.

Af riksgäldskontoret utbetald ränta å de fonderade statslånen	kr. 12,191,802.21
Med anledning däraf att i denna post ingår ränta dels å medel, som upplånats för odlingslånefondens räkning och till fortsatt utveckling af statens telefonväsende, dels ock å den del af valutan för 1899 års statslån, som varit ställd till riksbankens förfogande, bör från ofvan utförda räntepost afdragas:	
af statskontoret inbetald ränta å försträckningar till odlingslånefonden	kr. 177,969.43
af telegrafverket betald ränta å lyftade medel för utveckling af statens telefonväsende.....	» 262,218.75
af riksbanken erlagd ränta å förberörda till dess förfogande ställda medel	» 815,173.62
	» 1,255,361.80
	<u>kr. 10,936,440.41</u>
Däremot skall härtill läggas ränta dels å de i följd af västkustbanans förvärfvande af staten öfvertagna kommun- och obligationslån.....	kr. 87,359.42
dels ock å den hos staten inestående andel af köpeskillingen för bandelen Örebro—Frövi	» 120,000.—
	<u>kr. 207,359.42</u>
Utvisande dessa sammanlagda belopp en statens ränteutgift å upplåningen för järnvägar af	kr. 11,143,799.83
Enligt gällande amorteringsplaner verkställd kapitalafbetalning å de fonderade statslånen	kr. 2,443,288.89
Stadgad afsättning till amortering å d:o	» 264,300.—
Kapitalafbetalning å af staten öfvertagna kommun- och obligationslån	» 48,272.39
	» 2,755,861.28
Statens hela utgift för järnväglånen.....	<u>kr. 13,899,661.11</u>

Transport kr. 13,899,661.11

Till statskontoret levererad behållning af trafikinkomster å statens järnvägar	kr. 8,000,000.—			
Till riksgäldskontoret inbetald ränta å lånen till en- skilda järnvä- gar*	kr. 1,589,838.27			
Amortering å dito	» 592,074.90	» 2,181,913.17	» 10,181,913.17	
Skillnad, som af andra statsmedel guldits				kr. 3,717,747.94

Härvid är dock att märka, att å vissa lån till enskilda järnvägsanläggningar för år 1902 upplupit ränta, med hvars erläggande anstånd af Riksdagen medgifvits, men hvilken räntefordran i själfva verket utgör ett riksgäldskontorets under året uppkomna tillgodohafvande hos enskilda järnvägar. Detta räntebelopp uppgår till 281,511 kronor 20 öre.

2:o.

Fullmäktige hafva å sid. 9—15 af sin den 19 sistlidne januari till Riksdagen afgifna, i statsutskottets memorial n:o 1 intagna berättelse meddelat, hvilka då *till betalning förfallna annuitetsbelopp* å de från riksgäldskontoret till kanal- och järnvägsanläggningars utförande samt till byggnader utgifna lån *icke* vid nämnda tid blifvit af vederbörande gäldade. Enligt hvad utskottet inhemtat, har efter berättelsens afgifvande icke inträffat annan förändring i berörda hänseende, än att direktionen för högre lärarinneseminarium i Stockholm erlagt förfallen annuitet å det för inköp af byggnad åt seminariet utlämnade lånet, samt att i afräkning å förfallen ränta för det till förändring och tillbyggnad af elementarläroverksbyggnaden i Skara beviljade lånet inbetalts 300 kronor.

Till jämförelse mellan förhållandena under de senast förflutna åren vill utskottet här meddela, att riksgäldskontorets fordran för förfallna, men icke verkställda inbetalningar å utgifna lån för enskilda järnvägar, kanal- och slussanläggningar m. m. uppgått till följande belopp, nämligen:

* Den för år 1902 debiterade räntan utgjorde 1,743,685 kronor 56 öre.

vid början af år 1894	.....	kr. 1,749,591: 60
» » » » 1895	.....	» 1,955,930: 41
» » » » 1896	.....	» 2,320,768: 10
» » » » 1897	.....	» 2,486,682: 85
» » » » 1898	.....	» 2,336,180: 09
» » » » 1899	.....	» 1,909,558: 73
» » » » 1900	.....	» 2,031,872: 33
» » » » 1901	.....	» 2,184,776: 46
» » » » 1902	.....	» 2,471,279: 06
» » » » 1903	.....	» 2,593,918: 77

3:o.

Hvad i revisorerernas berättelse om granskning af riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning blifvit i särskilda afseenden erinradt eller anmärkt har utskottet funnit dels icke vara af beskaffenhet att från utskottets sida påkalla något yttrande, dels hafva medfört åsyftad rättelse; och har utskottet funnit hvad vid läsningen af fullmäktiges protokoll förekommit ej böra föranleda någon utskottets anmälan eller hemställan.

4:o.

Granskningen af fullmäktiges gemensamt med fullmäktige i riksbanken vidtagna åtgärder för utförande af det fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret gemensamt lämnade uppdrag i fråga om uppförande å Helgeandsholmen af riksdags- och riksbankshus har öfverlämnats till behandling af sammansatt stats- och bankoutskott.

5:o.

Angående ansvarsfrihet för riksgäldskontorets styrelse.

Då utskottet vid den nu verkställda granskningen af riksgäldskontorets styrelse och förvaltning funnit fullmäktige i nämnda kontor hafva med nit och omsorg uppfyllt sitt viktiga och ansvarsfulla kall, tillstyrker utskottet,

att fullmäktige må tillerkännas full ansvarsfrihet för alla beslut och åtgärder, som finnas antecknade i deras protokoll från den 18 januari 1902 till och med den 19 januari 1903.

Stockholm den 6 februari 1903.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.
